

Za tisoče šolskih otrok skrbijo njegove zdravniške roke

(Obisk reporterja pri šefu Šolske poliklinike dr. Vebru)

V Celju čisto stišimo laskave pripombe staršev, šolske mladine, šolskih vodstev, stanovskih tovarišev ter uslužbencev oddelka za socialno skrbstvo, kako šef Šolske poliklinike, tov. dr. Ve-

pravilno, da se v isti čakalnici zbirajo bolni in zdravi otroci, s čimer je podana možnost infekcije. Ista čakalnica služi obenem tudi kot čakalnica za zobno ambulantno. Sicer pa upamo, da bo

Dejstvo je, da je od skupnega števila šolske mladine bilo doslej v celjski občini pregledanih le polovica otrok. Toda sprito tako majhnega kolektiva zdravstvenih delavcev — in če upoštevamo še najrazličnejše preventivno delo — števila 2916 pove, da je kolektiv skoroda delal tuje in je zato družba poštvalnemu dr. Vebru in njegovega prav tako poštvalnemu osebu dolžna vso zahvalo in priznanje.

In kar ni povedal dr. Veber sam, vedo povedati drugi — da so namreč pregledi šolskih otrok pri nas izredno temeljiti in natančni.

Dr. Marijan Veber pregleduje malo Irenco —

ber nad vse vestno in poštvalno opravlja svojo odgovorno in težko službo. To je bil vzrok, da sem ga poiskala v njegovi ordinaciji. Skozi nabito polno čakalnico sem si kar predrzno utrla pot k njemu in mu se bolj predrzno ukradla pol ure dragocenega časa. Komaj je začel odgovarjati na moje prvo vprašanje, že ga je zmotila sestra z listkom v roki, ko je prosila za neka posnilla. Komaj je skušal nadaljevati pretrgano misel, že ga je zmotil telefon. Nisva se končala vprašanje o neprimernih prostorih, že je najavila sestra skupino novih šolarjev. Tako je šlo ves čas, vendar se mi je novinarska beleznica napolnila s temile podatki:

V delokrog celjske Šolske poliklinike spadajo vse osnovne, sprednje in strokovne šole v mestu ter osnovni šoli šmartno v Rožni dolini in Ljubecna. Od skupnega števila 6300 učencev je bilo preteklo leto sistematično pregledanih 2916 otrok. Razen sistematskih in kontrolnih pregledov so opravljali še druge preventivne ukrepe (kontrolno od higiensko sanitarnimi napravami v obeh in internatih, ugotavljanje stanja sebnih higijene učencev, podvzemali strednje epidemiološke ukrepe ob izruhu nalezljivih bolezni v šoli, nadirali delo in higieno v dijaških kuhinjah in internatih, ugotavljanje kaloričnega vrednosti hrane v teh kuhinjah in aiali potrebne nasvete, obiskovali bolne otroke na domovih itd., itd.).

Kar težko je verjeti, da je vsemu temu delu bil kos tako majhen kolektiv — 1 sam zdravnik (dr. Veber), medicinske sestre, 1 dentist in 1 zobna asistentka.

Tako je bilo lani na Šolski polikliniki sistematskih, ambulantnih, kontrolnih pregledov ter posvetov s starši in dijakmi skupno 30.006. Obiskov zdravilica in sester na šolah in domovih je bilo 742, predavanj šolskega zdravilnika na 127. Razen omenjenega dela so v obeh letih pregledali okoli 700 otrok, ki so bili določeni v poštvalniški zdravstvene kolonije.

Pri sistematskih pregledih je bil ugotovljen precejšen padec aktivne tuberkuloze pri mladini, na drugi strani pa orast akutnega sklepnežnega revmatizma obolenjem srca ter razne živčne motnje (nevroza otrok). Porazno sliko so kazali pregledi zobovja — preko 50% šolske mladine ima zanemarljivo zobje in so pri tem zajete tudi že »šešice«. Zato so na šolski zobni ambulanti lanske leto nastavili še enega tepevta, ki dela tudi popoldne. Poleg ga so lani na oddaljenejših šolah ustanovili 3 šolske ambulante, kjer bo mladiška popravljal zobovje.

Nadalje so pri sistematskih pregledih na šolah odkrili vrsto fizičnih dermacij pri šolski mladini, zato so z tošnjim februarjem začeli na šolski dikliniki s korektivno gimnastiko.

Zelo pereč problem celjske šolske diklinike predstavljajo tesni prostori. er je to preventivno-kurativna ustawa, je že iz zdravstvenih vidikov ne-

s skorajšno dograditvijo novega trakta v Zdravstvenem domu tudi ta problem odpadel.

Medtem, ko je vajenska mladina pregledana sistematsko vsako leto, pride ostala šolska mladina na vrsto le vsako drugo leto. Letos, pravi dr. Veber, bodo verjetno pregledani vsi šolski otroci, da bomo tako imeli pregled zdravstvenega stanja vseh otrok v celjski občini.

Edina tovarna umetnega usnja v državi je v Slov. Konjicah

NAŠE UMETNO USNJE JE KVALITETNO

Kaj je umetno usnje? V katere svrhe ga uporabljamo? Kje ga proizvajamo v naši državi? Pri nas je zelo malo ljudi, ki bi lahko dali pravičen odgovor na ta vprašanja.

Takoj po prvi svetovni vojni so se strokovnjaki, posebno nemški, začeli baviti z mislijo, kako nadomestiti pomanjkanje naravnega usnja. Potrebno je bilo predvsem najti produkt, ki bo naravnemu usnju čim bolj podoben po lastnostih in po obliki.

Gumirana platna, impregniran papir, produkti polivinila, to so le predhodniki sedanjega umetnega usnja. Ti proizvodi imajo sicer sorodne lastnosti, ki so naravnemu usnju čim bolj podobne, kar je za naravno usnje karakteristično, to je sposobnost »dihanja«. Če bi naravno usnje ne imelo te lastnosti, bi bila nočna obutev silno neprijetna — noge bi se preveč znojile in bi nas zaradi tega tudi neprijetno pekle.

Po dolgotrajnih proučevanjih in poskusih se je Nemcem prvim posrečilo izdelati snov, ki je naravnemu usnju najbližja. Nemcem so sledile ostale države zahodne Evrope in Amerila. Amerila, posebno pa čevljarstva in-

dustrija zahodneevropskih držav, uporabljala danes ogromne količine umetnega usnja, ki se prvenstveno uporablja za vmesne podplate, za podplate hišne obutve, notranjke, opetnike itd. Z uvedbo umetnega usnja so tako dosegli znatno znižanje cen obutvi, poleg tega pa je obutev občutno lažja. Galanterijsko umetno usnje se lahko uporablja kot svinjsko galanterijsko usnje. Kvaliteta obeh je enaka, cena umetnega usnja pa je znatno nižja.

Pri nas je tovarna umetnega usnja v Slovenskih Konjicah, ki je edina te vrste v državi. Njena letna zmogljivost je 300 ton, kar pa še zdaleč ne zadošča za vse potrebe naše usnjarske-prodelovalne industrije. Zato bodo še letos povečali in modernizirali sedanje obrate. Predvidevajo, da bo novi obrat pričel z obratovanjem že leta 1959.

Izdelki umetnega usnja usnjarskega kombinata Konus v Slovenskih Konjicah so po kvaliteti enakovredni inozemskim, kar dokazujejo primerjalne analize. S povečanjem proizvodnje umetnega usnja bomo dosegli znatno znižanje cen obutvi, hkrati pa dobili lažjo in sodobnejšo obutev.

Živahne priprave za volitve DS v konjiški občini

Na posvetovanju sindikalnega aktiva so te dni v Konjicah obravnavali priprave za volitve delavskih svetov. V nekaterih podjetjih so bile volitve že razpisane. Na posvetovanju so poudarili predvsem potrebo po analizah o dosežanem delu (o uspehih in napakah teh organov), ki jih bodo morale sestaviti sindikalne organizacije. Odborniki so tudi predlagali, da bo treba letos več mladine voliti v DS in upravne odbore.

V usnjarskem kombinatu KONUS so s pripravami za volitve, ki bodo 18. aprila, že pričeli. V nov delavski svet nameravajo poleg nekaterih dosedanjih članov kandidirati tudi več novih iz vrst mladih delavcev. Te dni bo sestanek odborov vseh političnih organizacij v podjetju, na katerem bodo obravnavali predlagane kandidate, prav tako pa bodo o predlogih razpravljali

še na sestankih po proizvodnih oddelkih in obratih. V DS bodo izvolili 25 članov.

Na volitve delavskih svetov se pa marljivo pripravljajo tudi v LIP Konjice v Tovarni kovanega orodja v Vitanju ter v opekarni Loče.

OSEMLETKE V CELJSKI OBČINI

Razprave o šolski reformi so privedle že do precej jasne slike novega šolskega sistema. Namesto dosedanjih nižjih gimnazij bodo v vseh krajih, kjer je le mogoče, uvedli obvezne osemletne šole — osemletke. Taka reforma bo zlasti v mestih, kjer je ena ali več popolnih gimnazij, terjala precejšnje spremembe v razporejanju učencev in učnega osebja v obstoječih šolskih zgradbah. O tem vprašanju so že razpravljali v Mariboru in drugod. Osnovni pogoj za ustanovitve popolne osemletke so vsaj 4 učilnice.

V celjski občini bodo lahko ustanovili popolne osemletke na obeh celjskih osnovnih šolah, na Hudinji, ko bo dograjen prvi trakt, v Štorah in delno tudi na Polulah. Zelo potrebni bi bili osemletki v Šmartnem v Rožni dolini in na Svetini; to pa zaradi oddaljenosti otrok od bodočih osemletk. Ta tri kraja bo treba pomagati z večjim številom učiteljskega, čenrav bodo poučevali v razredih z manjšim številom učencev.

CELJSKI TEDNIK

V VSAKO HIŠO!

Pomanjkanje socialistične morale

Do tega čudnega pojma je prišlo ravno sedaj, v času, ko sprejemamo nove tarifne pravilnike.

Plače so brez dvoma najbolj občutljiv problem, ob katerem najraje pride do trenj. Toda tokrat ne bomo govorili o pojavih med delavci, ki dostikrat niso sami krivi, da našega gospodarskega razvoja ne znajo gledati dovolj široko. Gre za ljudi, od katerih bi pričakovali vse kaj drugega, le tega ne.

Stvar je namreč tale:

Vemo, da tarifne pravilnike pregleduje Oblasni sindikalni svet, ki daje svoje pripombe na tarifne postavke. Komisija, ki to delo opravlja, naleti na primere, ko so razpisi neupravičeno

preveč napeti. Zgodi se, da komisija zavrne prevelike postavke za vodilne uslužbence. Seveda tudi popravki za delavce niso redki. Toda reagirali so doslej skoraj vedno le vodilni uslužbenci. Direktorji, ki so jim komisije priškrile kakšno malenkost, prihajajo na sindikalni forum in intervenirajo. Ti primeri sicer niso preveč pogosti, toda kolikor jih je, so nerazumljivi.

Morda je ravno kdo od teh direktorjev šel mimo primerov, ko so nižjim postavkam kratkoma črtali dinar ali dva, čes, to se ne pozna. Če pa se je kdo dotaknil njihovih dohodkov, so reagirali in protestirali.

Temu pojavu lahko rečemo samo pomanjkanje socialistične morale pri človeku, ki bi je moral imeti največ, saj je bil po takih kriterijih na tako važen položaj tudi postavljen. Vodilni uslužbenci so prav tako člani kolektivov in čemu ne povedo pred vsemi, da se jim zdijo njihove plače prenizke. Če bi bili prepričani, da so upravičeni na višje dohodke, bi to lahko brez skrbi storili, kajti kolektivi bi jih prav gotovo razumeli. Tako pa preostaja samo misel, da iščejo »podpora« izven svojega kolektiva le zato, ker vedo, da med delavci verjetno padle v vodo.

V laški občini je premalo uslužnostnih obrti

Na zadnji seji sveta za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Laško so med drugim razpravljali tudi o kritičnem stanju obrtništva v občini. Najslabše je v tem pogledu stanje v Rimskih Toplicah. Če upoštevamo, da so Rimske Toplice letovišarški kraj in da tu ni nobenega čevljarja; šivilje in od leta 1947 tudi ne peka, je dovolj povedano. Vas Breza, ki je oddaljena od Laškega 16 km, nima niti ene uslužnostne obrti, čeprav so dani vsi pogoji za čevljarja, krojača, šiviljo in kovača. Pred vojno zelo razgiban kraj Jurklošter je sedaj pravo mrtvilo. Tu ni nobene obrti razen enega kovača. Tudi tu je potreben čevljar, krojač, šivilja in mesnica, da bi iz Jurklostra ne bilo treba več hoditi po meso v oddaljeno Planino ali Laško. Tudi v Laškem stanje obrti ni zadovoljivo. Laščani bi nujno potrebovali

urarja, fotografa in eno boljšo krojaško delavnico, da ne bi Laščanom bilo treba nočiti v delo boljše obleke v Celje.

Na podeželju pogrešajo raznih uslužnostnih obrti kot so kolarji, kovači in podobno. Nešteto teh obrti je prenehalo v povojnih letih, obrtniki pa so odšli v industrijo. Člani sveta so menili, da je temu kriva nepravilna davčna politika v preteklosti. Zaradi tega je sedaj tako stanje, da marsikateri bivši obrtnik doma pridno šušmari, ne plača nobenega davka, tam kjer je zaposlen pa uživa socialno zavarovanje in druge ugodnosti.

Zaradi tega je gospodarski svet sklenil, da se tako stanje čimprej odpravi s pametno pavšalno obdavčitvijo obrtnikov, ki bodo svoje obrti ponovno prijavili. Le tako menijo, da bodo v občini obnovili obrt in šušmarjenje zatrli.

Pod dobrim vodstvom tudi majhno podjetje lepo uspeva

Da gornja trditev drži, nam je najbolj zgovorni primer »Krojaštvo Sentjura«, ki je bilo leta 1947 ustanovljeno kot naslednik zapuščenih zasebnih de-

delo, dobra volja celotnega kolektiva, razumno vodstvo ter dober upravni odbor z delavskim svetom je podjetje kmalu spravilo na zeleno vejo kljub velikim izgubam, ki so jih podedovali od prejšnjega vodstva. Tako je podjetje dobro uspevalo vse do marca 1956, dokler niso tov. Salobirja zaradi nezdostne kvalifikacije razrešili dolžnosti upravnika podjetja. Podjetje je ostalo brez pravega vodstva in je zabredlo v silne težave. V teh mesecih je beležilo kar 345.000 dinarjev izgube. Ko je bilo tako podjetje znova tik pred propadom in ko je v tem času tudi tov. Salobir položil mojstrski izpit, je bila težnja celotnega kolektiva z delavskim svetom na čelu, da tov. Salobir znova prevzame vodstvo podjetja — kar se je tudi zgodilo. 22 članski kolektiv se je zagrizel v delo, upravni odbor in DS sta odpravila svojo vlogo, tako, da so lahko tudi to pot »mojstrsko« rešili situacijo. Izguba je bila kmalu pokrita v celoti, v letošnjem letu pa se je položal že toliko boljše, da imajo dela kar za pol leta naprej. Samo v januarju je bilo prometa za 3 milijone. Takšna naročila gotovo dovolj jasno potrjujejo, da podjetje solidno in poceni izvršuje usluge.

Sam upravnik tov. Salobir pri teh uspehih poudarja veliko vlogo delavskega sveta in upravnega odbora, ki dajeta smernice, katere celoten kolektiv z veseljem izvršuje. V tem primeru spet lahko vidimo, kako važni so organi delavskega upravljanja tudi v malih podjetjih.

Pogled v krojaško delavnico

Proračunska razprava v občini Šoštanj

Pretekli teden so vsi sveti pri Občinskem ljudskem odboru Šoštanj razpravljali o letošnjem proračunu. Svet šolstva je predlagal zvišanje sredstev za redno vzdrževanje šol, ker množice šolske stavbe propadajo in nimajo edstev niti za najnujnejše nabavke. lenjeno je bilo, da se bodo letos iz edstev za negospodarske investicije edstev popravila razna šolska popja, prosvetni in telovadni domovi, bavil pa se bo tudi šolski inventar učila. Za dovršitev osnovne šole v lenju je predvidenih 40 milijonov

dinarjev. V kolikor bo občina lahko najela kredit, pa bodo pričeli graditi šolo tudi na Paki pri Velenju in v Belih vodah, za katere so načrti že pripravljeni.

Svet za telesno vzgojo in svet za kulturo sta tudi predlagala zvišanje sredstev za telesno vzgojo, za knjižnice in prostena društva. Svet za zdravstvo in socialno skrbstvo pa je zahteval, da se odobrijo vsaj najpotrebnejša sredstva za poštvalniške kolonije, ki v prvotnem predlogu sploh niso bila predvidena.